

SAN ĠUŻEPP

fl-opri ta' Giuseppe Calì

Kitba ta' Mario Fenech

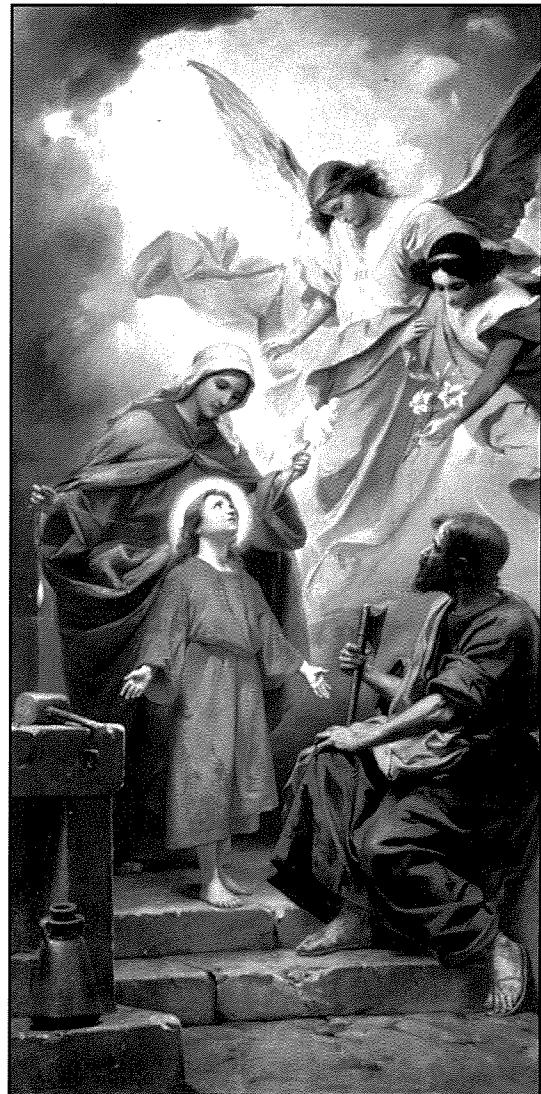
Fl-artiklu li kont ktibt ghall-programm tal-festa ta' San Gużepp tas-sena li ghaddiet kont ktibt dwar uhud mill-kwadri ta' San Ġużepp li pitter l-artist magħruf Malti Giuseppe Calì. Hawnhekk ser inkompli dan it-tagħrif u l-ewwel kwadru li ser naraw flimkien permezz ta' dan l-artiklu huwa dak li juri l-Familja Mqaddsa li jinsab fil-kappella tal-kunvent tar-Ragħaj it-Tajjeb f'Hal Balzan.

Il-Kwadru fil-Kunvent tal-Bon Pastur

Għalkemm f'dan il-kwadru l-artist ma nkludiex kuluri vivaċi ħafna, xorta waħda rnexxielu johloq kwadru mill-isbah b'hames figuri. Fiċ-ċentru tal-kwadru naraw lill-Madonna tindokra lil Binha Ĝesù li jidher qiegħed iħares 'il fuq lejn żewġ Angli mdawra bis-shab. Wieħed minn dawn l-Anġli jidher qiegħed jgħaddi ġilju abjad lill-Familja Mqaddsa filwaqt li fuq sider l-Anġlu l-iehor, l-artist għamel il-kelma PAX (Paċi). F'dan il-kwadru San Ġużepp iżomm il-pożizzjoni tiegħu li biha hu magħruf magħna, dik ta' bniedem umli u kwiet. Bil-qiegħda jħares lejn Ĝesù, b'ghodda f'idu qis u jrid jgħidilna li jekk inharsu lejn Ĝesù, insibu dik it-trankwillità li dejjem għex biha dan il-qaddis meta kien jagħmel parti minn din il-Familja Qaddisa. Hawnhekk l-artist jaġħidna kwadru b'messaġġ ta' familja miġbura flimkien, u dan għamlu biex idħahhal sens ta' protezzjoni lil dawk kollha li kienu jfittu u jsibu wens f'din id-dar tas-sorijiet li tieħu ħsieb tfal orfni, u nies oħrajn li jkollhom bżonn xi tip ta' kenn.

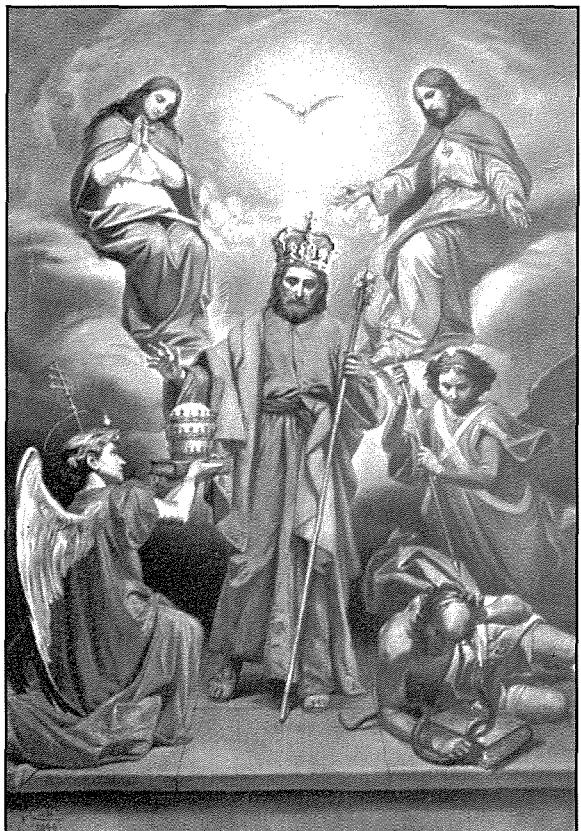
Il-Kwadru Titulari tal-Knisja Arċīpretali tal-Qala

Kwadru ieħor interessanti ta' l-artist Giuseppe Calì, li fih naraw lil San Ġużepp qiegħed fuq l-altar maġġur tal-knisja Arċīpretali tal-Qala f'Għawdex; kwadru li Calì kien għamlu fuq talba tal-Kappillan Dun Ģwann Saliba. Dan il-kwadru jurina kemm kellu kapacitajiet tajbin fl-arti dan il-pittur, u anki kien kapaci li johrog kwadri li fihom tiġi riflettuta x-xewqa tan-nies tal-lokal. Naturalment Calì kien jaf x'rabta kellhom minn dejjem il-Qalin ma' l-Immakultata Kunċizzjoni, b'Santwarju devot iddedikat lilha f'tarf ir-rahal. Santwarju li serva bħala parroċċa kemm għar-rahal tan-Nadur sakemm dan bena l-knisja tiegħu, kif ukoll bħal knisja parrokkjali sakemm ġiet mibnija l-knisja l-ġdidha fiċ-ċentru tar-rahal tal-Qala. Dak iz-żmien mhux kulħadd kien tal-fehma li għandu jiġi mibdul it-titħall minn dak ta' l-Immakultata għal dak ta' San Ġużepp, għalhekk b'għaqal kbir meta pinga l-kwadru, minbarra l-figura prominenti f'nofs it-tila ta' San Ġużepp huwa nkulda wkoll il-figura ġelwa u mimlija bil-qdusija

ta' l-Immakulata flimkien mal-Missier Etern u l-Ispritsu-Santu, irraffigurat bis-simbolu tal-hamiema bajda. Il-figuri taż-żewġ Angli kbar li hemm fil-parti t'isfel tal-kwadru jwassuluna messaġġ qawwi ta' l-awtorità ta' dan il-qaddis li bis-skiet tiegħu spicċa ddikjarat Padrun tal-Knisja Universali. Wieħed mill-Angli għandu f'idu l-Ktieb tal-Bxara t-Tajba, il-Mitra Papali u l-Baklu filwaqt li l-Anglu l-iehor jidher b'lanza f'idu rebbieħ fuq l-ereżija irraffigurata b'ragliel midneb b'serp f'idu u ktieb mitfugh fl-art b'turija ta' tagħlim qarrieqi.

F'dan il-kwadru, fuq ras San Ĝużepp hemm kuruna tad-deheb biex tfakkarna fil-jum solenni ta' l-Inkurunazzjoni tal-kwadru li kienet saret nhar it-8 ta' Awissu 1971. Sfortunatament din il-kuruna li tant kienet għal qalb il-Qalin ġiet misruqa u għal zmien twil kienet tpoġġiet waħda bla valur ta' xejn. Fil-festa tas-sena 1999, saru festi kbar fil-Qala u dan il-kwadru ferm sabiħ ta' Giuseppe Calì gie nkurunat mill-ġdid b'kuruna li ġiet mahduma u mhalla minn emigrant mill-Qala li ma xtaqx li juri ismu. Tajjeb li nghidu li din il-kuruna titqiegħed fuq il-kwadru waqt it-tlett ijiem tal-festa biss. Dan il-kwadru li Giuseppe Calì għamel fl-1899 huwa wieħed mill-iktar kwadri ta' San Ĝużepp devoti fil-gżejjjer Maltin u dan bir-raġun ghaliex l-artist li għamlu minbarra l-kapaċitajiet artistiċi tiegħu, kellu wkoll devozzjoni kbira lejn San Ĝużepp.

PROGRAMM MUŻIKALI

**li l-Banda Sant'Andrija ta' Hal Luqa ser tesegwixxi
lejlet il-festa fit-8.15pm fuq il-planċier fil-Pjazza tal-Knisja**

Innu Marc	SAN ĜUZEPP	Emm. Bugeja
Overture	MORNING, NOON AND NIGHT	F. von Suppè
Ballet	EGYPTIEN BALLET	Alexander Luigini
Paso Doble	ANDALUSIA	Paul Schembri
Medley	MEMORIES OF COLE PORTER	Cole Porter
Marcia Sinfonica	DEBORAH	Paul Schembri
Sinfonia	ORFEO AL INFERO	Offenbach
Innu Marc	BANDA SANT'ANDRIJA	Paul Schembri

Mro Paul Schembri

Surma st-Direttur